

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet houdende instemming met de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Singapore, anderzijds, ondertekend te Brussel op 19 oktober 2018.

1. INHOUDELIJK

Situering

Totstandkoming

De politieke en economische ontwikkelingen binnen de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten (ASEAN), enerzijds, en de wens om zich meer te profileren in Azië, anderzijds, zetten de Europese Unie (EU) ertoe aan na te gaan hoe de banden met de ASEAN konden worden versterkt. In het bijzonder werd gedacht aan de versterking van de institutionele relaties, meer bepaald door onderhandelingen te starten gericht op het sluiten van nieuwe akkoorden.

In november 2004 gaf de Raad van ministers aan de Europese Commissie het mandaat om allesomvattende partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten (PSO) te sluiten met de zes meest ontwikkelde landen van de ASEAN (dit zijn Indonesië, Brunei, de Filipijnen, Maleisië, Singapore en Thailand). In 2007 werd ook Vietnam aan de lijst toegevoegd. Deze PSO's komen voor de betrokken landen in de plaats van de samenwerkingsovereenkomst van 1980 tussen de Europese Gemeenschap en de ASEAN.

In 2010 werden ook onderhandelingen betreffende een vrijhandelsakkoord gestart. Het sluiten van een partnerschapsovereenkomst is immers een noodzakelijke voorwaarde voor het sluiten van een vrijhandelsakkoord. Sindsdien startte de EU bilaterale onderhandelingen over vrijhandels-overeenkomsten met andere ASEAN-landen: Maleisië (2010), Vietnam (2012), Thailand (2013), de Filipijnen (2015) en Indonesië (2016).

Op 12 september 2011 werd de Commissie gemachtigd de lopende onderhandelingen met Singapore uit te breiden tot investeringsbescherming. Dit op grond van een nieuwe EU-bevoegdheid uit hoofde van het Verdrag van Lissabon.

De onderhandelingen betreffende de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst werden succesvol afgesloten op 1 juni 2013. De voorliggende overeenkomst werd in oktober 2013 geparafeerd.

In juli 2015 heeft de Commissie bij het Hof van Justitie van de EU uit hoofde van artikel 218, lid 11, VWEU een verzoek om advies ingediend met de vraag of de Unie de vereiste bevoegdheid had om de vrijhandelsovereenkomst waarover met Singapore was onderhandeld, alleen te ondertekenen en te sluiten, of dat de deelname van de EU-lidstaten noodzakelijk zou zijn, of ten minste mogelijk, met betrekking tot bepaalde aangelegenheden.

De ondertekening van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst werd uitgesteld in afwachting van het advies van het Hof van Justitie van de EU. Het hof bracht advies uit op 16 mei 2017.

Gemengd karakter en ondertekening

Tijdens zijn vergadering d.d. 8 juli 2013 legde de Werkgroep 'gemengde verdragen' (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van de overeenkomst vast. Zowel de federale staat als de gemeenschappen, de gewesten, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, zijn bevoegd. In zijn brief van 26 november 2013 deelde de voorzitter van de ICBB aan de minister-president van de Vlaamse Regering mee dat geen enkel bezwaar geformuleerd werd, zodat het verslag definitief is goedgekeurd.

De WGV besliste ook de overeenkomst te laten ondertekenen volgens formule 3 van de ICBB, dit wil zeggen één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van al de betrokken overheden onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de Europese Unie (EU) en derde landen.

De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst werd net als de investeringsbeschermingsovereenkomst op 19 oktober 2018 ondertekend in de marge van de Azië-Europa Meeting.

Context

Algemeen

Singapore is het kleinste land van Zuidoost-Azië. Singapore bestaat uit één stad en heeft behalve kiesdistricten geen verdere bestuurlijke onderverdeling. Het is dus een (eiland-) stadstaat. Op 9 augustus 1965 werd Singapore een onafhankelijke republiek en lid van het Britse Gemenebest. Singapore heeft een parlementair systeem met een eenkamerparlement. Singapore is misschien klein qua oppervlakte, maar op economisch gebied is het een wereldspeler.

Singapore is een van de stichtende leden van de Associatie van Zuidoost-Aziatische Naties. Dit is een organisatie met als doel het bevorderen van economische, culturele en politieke samenwerking in de regio.

Relatie tussen de Europese Unie en Singapore

Singapore onderhoudt met alle lidstaten van de Europese Unie nauwe betrekkingen. De wettelijke basis voor de samenwerking tussen de EU en Singapore is de in 1980 gesloten overeenkomst tussen de EU en de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten (ASEAN). De Europese Commissie is er sinds 2002 vertegenwoordigd. Sindsdien hebben beide partijen hun relaties ontwikkeld met een verhoogde samenwerking in een aantal sleutelsectoren zoals transport, onderzoek en ontwikkeling, en de informatiemaatschappij.

Singapore wordt beschouwd als draaischijf voor de handel in goederen en diensten tussen Europa en Zuidoost-Azië.

Binnen de ASEAN is Singapore de grootste handelspartner van de EU. Met een totale bilaterale handel in goederen van 53,3 miljard euro (2017) en in diensten van 44,4 miljard euro (2016) is Singapore goed voor net iets minder dan een derde van de handel in goederen en diensten tussen de EU en de ASEAN. Tegelijkertijd neemt Singapore, met een bilaterale investeringsstand van 256 miljard euro in 2016, ongeveer twee derde van de investeringen tussen de twee regio's voor zijn rekening. Er zijn meer dan 10 000 EU-ondernemingen gevestigd.

De Europees-Aziatische Stichting (ASEF) heeft haar zetel in Singapore. Deze stichting heeft tot doel het wederzijds begrip en de samenwerking tussen de bevolking van Europa en Azië te bevorderen.

Relatie tussen Vlaanderen en Singapore

Vlaanderen is partij bij de Overeenkomst van 17 november 1978 tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en de Regering van de Republiek Singapore betreffende de aanmoediging en bescherming van investeringen. Dit akkoord is in werking getreden op 27 november 1980.

Daarnaast werd er ook een dubbelbelastingverdrag gesloten tussen België en Singapore. Dit werd gewijzigd door het protocol van 16 juli 2009. Vlaanderen heeft zijn instemmingsprocedure afgerond met het decreet van 7 juni 2013. Dit protocol is in werking getreden op 20 september 2013.

Op het vlak van buitenlandse handel bekleedde Singapore in 2017 de 36^e plaats op de lijst van Vlaamse exportbestemmingen met een totale uitvoer van 1,72 miljard euro. De Vlaamse import uit Singapore bedroeg in 2017 4,26 miljard euro, wat goed was voor een 15^e plaats.

Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (Flanders Investment & Trade – FIT) heeft een vertegenwoordiger in Singapore.

Inhoud

De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (PSO) vormt een belangrijke stap in de versterking van de relaties tussen de EU en Singapore.

De partnerschapsovereenkomst is een algemene kaderovereenkomst die drie traditionele aspecten behelst, met name het politieke, het economische en de samenwerking in verschillende andere domeinen. Daarnaast omvat de overeenkomst de politieke standaardclausules van de EU inzake mensenrechten en het Internationaal Strafhof, alsook verbintenissen in verband met de rechten van vrouwen en kinderen. Deze clausules worden gedefinieerd als essentiële elementen van de overeenkomst.

De partnerschapsovereenkomst bestaat uit 52 artikelen, 2 gezamenlijke verklaringen en een begeleidend schrijven (side letter).

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zie Vlaamse Regering VR 2014 1402, document 0181/1.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Zie Vlaamse Regering VR 2014 1402, document 0181/1.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Zie Vlaamse Regering VR 2014 1402, document 0181/1.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1. Reguleringsimpactanalyse (RIA)

Regelgeving ter goedkeuring van internationale overeenkomsten is vrijgesteld van een RIA (Omzendbrief VR 2014/13).

5.2. Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Ontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2014/4 (aanwijzing nr. 305).

5.3. Aanvragen van de adviezen van de strategische adviesraden en de Raad van State

De Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden wordt gemachtigd om het advies in te winnen van de Raad van State, afdeling Wetgeving, met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van 30 dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende instemming met de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Singapore, anderzijds, ondertekend te Brussel op 19 oktober 2018, alsook aan het bijhorende ontwerp van memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden te gelasten over het voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- een voorontwerp van decreet;
- een ontwerp van memorie van toelichting;
- de tekst van de overeenkomst in het Nederlands.